

УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ І НАУКИ
ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

бульвар Шевченка, 185, м. Черкаси, 18001, тел.: (0472) 33-43-43, факс: (0472) 33-45-30
E-mail: uon@osvita-cherkasy.gov.ua, код ЄДРПОУ 02141265

№ _____

На № _____

від _____

Черкаська обласна рада

Про стан виконання Обласної програми „Реформування системи шкільного харчування на період до 2029 року“

На виконання завдань Обласної програми „Реформування системи шкільного харчування на період до 2029 року“ (далі – Програма) інформуємо.

Станом на 01.01.2026 у закладах загальної середньої освіти області харчування здійснюється із дотриманням норм Закону України „Про освіту“, постанови Кабінету Міністрів України від 02.02.2011 № 116 „Про затвердження Порядку надання послуг з харчування дітей у дошкільних, учнів у загальноосвітніх та професійно-технічних навчальних закладах, операції з надання яких звільняються від обкладання податком на додану вартість“, Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 № 2205 „Про затвердження Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти та дошкільної освіти“, відповідно до нових норм та Порядку організації харчування у закладах освіти та дитячих закладах оздоровлення та відпочинку, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 24.03.2021 № 305 „Про затвердження норм та Порядку організації харчування у закладах освіти та дитячих закладах оздоровлення та відпочинку“ (далі – Постанова № 305), розпорядження Кабінету Міністрів України від 27.10.2023 № 990-р „Про схвалення Стратегії реформування системи шкільного харчування на період до 2027 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2023—2024 роках“ (далі – Стратегія), а також враховуючи Указ Президента України від 24.02.2022 № 64 „Про введення воєнного стану в Україні“.

Продукти харчування закуповуються відповідно до Закону України „Про здійснення державних закупівель“ та Методичних рекомендацій щодо методології особливостей здійснення закупівель у сфері організації харчування в закладах освіти, затверджених наказом Міністерства економіки України від 30.10.2020 № 2208.

Черкаська обласна державна адміністрація
№ 02/11-01-28//265 від 05.01.2026

Черкаська обласна рада

28/01-143 від 06.01.2026

Харчоблоки їдалень закладів загальної середньої освіти є зареєстрованими операторами харчового ринку. Продукція, що надходить на харчоблоки, має сертифікати якості та зберігається в належних умовах з дотриманням термінів її зберігання. Впроваджена система безпечного харчування НАССР у всіх (100 %) закладах загальної середньої освіти.

Усі харчоблоки забезпечені тепловим та холодильним обладнанням, миючими й дезінфікуючими засобами, кухонним посудом, постачанням холодної і гарячої води. Натуральні норми харчування виконуються на 90 %. Оновлено меню у 100 % шкіл. Усі заклади використовують стандартне 4-тижневе меню, яке розроблено з урахуванням рецептурного збірника Євгена Клопотенка.

У Черкаській області функціонує 415 закладів загальної середньої освіти у тому числі 138 закладів у містах, 277 закладів у сільській місцевості (дані надані з урахуванням 11 приватних закладів та 18 закладів з цілодобовим перебуванням дітей). Вихованці закладів з цілодобовим перебуванням дітей 100 % (3232 учні) забезпечені безкоштовним гарячим харчуванням. Харчування у закладах загальної середньої освіти, що працюють за очною та змішаною формами навчання, організовано таким чином: самостійно – у 332 школах, із залученням кейтерингових послуг – у 15 школах, за системою аутсорсинг – у 68 школах. Обліковується 56 буфетів у 10 територіальних громадах (Городищенська, Кам'янська, Канівська, Лисянська, Ліпльавська, Смілянська, Смілянська, Черкаська, Чорнобайвська, Шполянська громади). Працівників їдалень – 1131 у тому числі 568 кухаря та 563 інших працівників.

Усіма видами харчування охоплено 89 % учнів (87035 осіб). Безкоштовним гарячим харчуванням забезпечено 79 % учнів (74880 осіб), у тому числі: учнів 1-4 класів – 100 % (33084 осіб), дітей із числа внутрішньо переміщених – 100 % (7256 осіб), дітей учасників бойових дій – 100 % (13578 осіб), дітей-сиріт – 100 % (1115 осіб), дітей із малозабезпечених сімей – 100 % (1496 осіб), інших пільгових категорій – 100 % (6612 осіб) зазначених у пункті 3 статті 56 Закону України „Про освіту“.

Середня вартість харчування по області становить 54 грн, що у порівнянні із минулим навчальним роком збільшилась на понад 10 грн (у Золотоніському районі – 56 грн, у Черкаському районі – 54 грн, в Уманському районі – 51 грн, у Звенигородському районі – 52 грн).

Мінімальна вартість харчування становить 40 грн (Мокрокалигирська громада), максимальна – 82,50 (Гельмязівська, Піщанська громади).

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 04.10.2024 № 1145 „Деякі питання надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення харчуванням учнів початкових класів закладів загальної середньої освіти у 2025 році“, всі учні 1 – 4 класів отримують одноразове безкоштовне гаряче харчування.

Протягом 2023 – 2025 років придбано 1144 одиниці кухонного обладнання на 15,5 млн грн (2023 – 301 одиниця на 3,4 млн грн, 2024 – 355 одиниць на 3,5 млн грн, 2025 – 488 одиниць на 8,6 млн грн).

Модернізовано 60 % харчоблоків закладів освіти.

Лише протягом 2025 року відремонтовано 66 % харчоблоків (270), у тому числі капітальний ремонт 3 % (13) та поточний ремонт – 63 % (257).

У Черкаському регіоні, задля забезпечення підготовки та перепідготовки кухарів шкільних їдалень, триває створення кулінарного ХАБу на базі Багатопрофільного регіонального центру професійної освіти у Черкаській області. Крім того, підготовку кваліфікованих робітників за професією „Кухар“ здійснюють 13 закладів професійної освіти, з них 8 мають ліцензію на підвищення кваліфікації кухарів. 1 заклад професійної освіти здійснює підготовку за професією „Кухар закладу освіти“.

У межах ініціативи „Кулінарні Хаби. Навчання майстер-тренерів“, яка реалізувалася Громадською організацією „Cult Food“, за підтримки Швейцарсько-українського проєкту DECIDE, що впроваджується в Україні консорціумом у складі DOCCU та PZH International Projects in Education за підтримки Embassy of Switzerland in Ukraine/Посольство Швейцарії в Україні у 2025 році 2 майстри виробничого навчання ЗПО області успішно завершили навчання та отримали відповідні сертифікати тренерів.

У закладах професійної освіти області здійснюється підготовка за професіями „Кухар“ та „Кухар закладу освіти“ в кількості 1692 здобувача освіти відповідно до нових навчальних програм.

У 2025 році Комунальним навчальним закладом „Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради“ в межах реалізації регіонального освітнього проєкту „Корисне харчування – основа здоров'я людини“ (керівник проєкту — Н. М. Чепурна) підготовлено та видано навчальний посібник „Українські традиції здорового харчування“.

Крім того, працівниками інституту у 2025 році забезпечено інтеграцію матеріалів зазначеного посібника та тематик здорового харчування у програми курсів підвищення кваліфікації педагогічних працівників, зокрема: у межах практикуму „Сучасні підходи до викладання інтегрованого курсу „Я досліджую світ“ для вчителів початкових класів; під час проведення лекції „Інтегрований підхід та STEAM-технології у виховному процесі: реалізація на прикладі традицій українського харчування“ і практичного заняття „Розвиток життєстійкості та критичного мислення учнів засобами дослідницької діяльності в контексті українських традицій“ для вчителів технологій, біології та мистецтва, а також у межах курсів підвищення кваліфікації педагогів-організаторів і заступників директорів з виховної роботи шляхом проведення практичних занять „Формування національної самоідентичності учнівської молоді через призму етногастрономічної культури та здорових звичок“ та „Проектна діяльність та інтерактивні форми роботи у національно-патріотичному вихованні: від теорії до практики (на матеріалах посібника „Українські традиції здорового харчування“)“. Для учасників освітнього процесу проводиться широка інформаційно-освітня кампанія з питань формування навичок здорового харчування.

У рамках реалізації Програми фахівцями Державної установи „Черкаський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони

здоров'я України“ (далі – Центр) проводилась активна роз'яснювальна робота у закладах загальної середньої освіти області щодо впливу харчування на здоров'я дітей, важливості впровадження принципів здорового харчування, рухової активності, відмови від шкідливих звичок та залежностей, промоції здорового способу життя.

Зазначеною роботою у вигляді презентацій, лекцій, ZOOM – конференцій охоплено 415 закладів загальної середньої освіти. Зустрічі проводились з учнями, керівниками закладів освіти, педагогами, медичними працівниками, працівниками, які задіяні у харчуванні дітей.

Учасникам інформаційно-комунікаційних зустрічей вручені ліфлети „Тарілка здорового харчування“, „Обов'язкове вживання вітамінів“, „Час обирати здоров'я“, „Їжа – основне джерело енергії“.

На сайті та сторінках соцмереж Центру у 2025 році розміщено 105 матеріалів із зазначеної проблематики, зокрема щодо впливу здорового харчування на покращення імунітету, оптимального фізичного розвитку, підтримки нормальної ваги, покращення функції шлунково-кишкового тракту, зменшення ризику хронічних захворювань, важливості обмеження споживання солі та цукру в раціоні тощо.

При проведенні моніторингових візитів у закладах загальної середньої освіти області впродовж 2025 року відібрано та досліджено 526 проб води на відповідність вимогам ДСанПіН 2.2.4.171-10 „Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною“ за санітарно-хімічними показниками, з них у 73 пробах виявлені відхилення. Керівникам закладів освіти надані пропозиції щодо усунення виявлених порушень.

Фахівцями територіальних підрозділів Головного управління Держпродспоживслужби в Черкаській області здійснюється систематичний моніторинг стану організації харчування у закладах освіти та дотримання порядку та Норм харчування, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 24.03.2021 № 305 та інших нормативно-правових актів. Здійснено 1764 моніторингових візитів, виявлено 215 невідповідностей у частині вимог законодавства щодо безпечності харчових продуктів. Керівникам закладів загальної середньої освіти надані рекомендації щодо усунення виявлених недоліків.

Головним управлінням проводиться активна санітарно-освітня робота, зокрема під час обстеження закладів освіти проведені лекції та бесіди з керівниками та персоналом закладів освіти, постачальниками харчових продуктів щодо організації повноцінного харчування та виконання розпорядчих документів. Крім того проведено 11 освітніх заходів щодо формування навичок здорового харчування, правил організації харчування. Під час зустрічей акцентовано увагу на посилення відповідальності керівників закладів освіти, організаторів харчування за дотриманням норм та Порядку організації харчування у закладах освіти. Також наголошено на необхідність здійснення контролю за якістю та безпечністю харчових продуктів, які постачаються у заклади освіти та на всіх етапах технологічного процесу від приготування їжі та видачі її дітям.

Проводяться заходи з презентацією на тему: „Сучасні вимоги щодо організації здорового харчування у закладах освіти“. Для викладачів, майстрів Державного навчального закладу „Черкаське вище професійне училище“. Для учнів - майбутніх кухарів розроблено презентацію щодо важливості здорового збалансованого та правильного харчування. З метою розкриття питання організації якісного та безпечного харчування дітей дошкільного віку фахівці Головного управління прийняли участь у заходах „День відкритих дверей“ у 2 закладах дошкільної освіти м. Черкаси де ознайомили учасників заходу з презентацією на тему: „Рациональне харчування дітей в закладах дошкільної освіти“.

Упродовж 2025 року Управлінням у справах сім'ї, молоді та спорту Черкаської обласної державної адміністрації спільно з Черкаським обласним молодіжним ресурсним центром проведено 47 заходів, якими охоплено 595 осіб, зокрема: стретчинг, проведення фізичних та духовних активностей: „Йога“, тренінг „Анатомія тіла“, тренінг з сексуальної освіти, психологічний тренінг „Mental Health“, проведення фізичних активностей „Бодіфлекс“.

У 2025 році Управлінням забезпечено проведення 55 чемпіонатів та Кубків області з олімпійських видів спорту, де приймало участь 5449 спортсменів та 32 чемпіонатів та Кубків області, де приймало участь 4319 спортсменів з неолімпійських видів спорту.

Комунальною установою „Черкаський обласний центр фізичного здоров'я населення „Спорт для всіх“ проведено 88 фізкультурно-оздоровчих заходів за 2025 рік.

Протягом 2025 року бібліотечними закладами області проводилися інформаційно-просвітницькі заходи, приурочені до Всесвітнього дня здорового харчування.

Зокрема, у квітні 2025 року комунальним закладом „Обласна універсальна бібліотека імені Тараса Шевченка“ Черкаської обласної ради було організовано тематичні книжкові виставки „Смак здоров'я на книжкових сторінках“ та „Читаємо про корисне“, спрямовані на популяризацію культури здорового харчування.

Комунальним закладом „Обласна бібліотека для дітей“ Черкаської обласної ради проведено комплекс заходів для дітей та підлітків, серед яких книжкова виставка „Знати, щоб жити“, інформаційний виклад літератури „Обери здоров'я, обери життя“, уроки безпеки та здоров'я („Смачно! А чи корисно?“, „Про здоров'я своє дбай, шкідливих звичок уникай“), пізнавальні та дослідницькі ігри („Стиль життя здоров'я“, „Чи бути здоровим — вирішуєш ти!“), а також тематична година здоров'я „Про здоров'я треба знати, про здоров'я треба дбати“.

Зазначені заходи є складовою системної діяльності бібліотечних установ області, спрямованої на формування культури здорового способу життя, розвиток корисних харчових звичок і підвищення рівня обізнаності користувачів щодо принципів здорового харчування

Керівники органів управління освітою територіальних громад оновили власні програми по харчуванню відповідно до Стратегії та Програми.

Працівники харчоблоків шкільних їдалень систематично проходять навчання з питань організації шкільного харчування. Протягом 2025 року 377 працівників харчоблоків закладів загальної середньої освіти пройшли підвищення рівня професійних компетентностей шляхом підвищення кваліфікації. В області на постійній основі здійснюються заходи, спрямовані на формування культури здорового харчування серед здобувачів освіти, зокрема проводяться конкурси дитячих малюнків, тематичні години спілкування з класними керівниками, шкільні заходи, інтерактивні квести, селфі-марафони, а також реалізуються індивідуальні дослідницькі проекти.

Питання організації харчування дітей та дотримання вимог чинного санітарного законодавства, у тому числі щодо забезпечення протиепідемічного режиму на харчоблоках закладів загальної середньої освіти, регулярно розглядаються під час нарад керівників органів управління освітою територіальних громад з керівниками підпорядкованих закладів загальної середньої освіти.

Робота щодо виконання Обласної програми „Реформування системи шкільного харчування на період до 2029 року“ продовжується.

Начальник

Валерій ДАНИЛЕВСЬКИЙ